

stemte udformninger. Alt i alt altså stærkt fjernet fra den objektivitetspligt, som skulle påhvile skattevæsen, revisorer og anklagemyndighed. Ifølge anklagemyndigheden var der dengang tale om et materiale på ca. 35.000 sider.

I den situation siger det sig selv, at fair play i straffeprocessen ville kræve, at der overfor det aldeles overvældende ressourcerforbrug på anklagesiden blev etableret et forsvaret af betydelig styrke.

Selv har jeg hele tiden været ude af stand til – og vil fortsat være det – at bidrage med tankekraft og arbejdsindsats af nogen betydning i forsvarets tjeneste. Mere end ugens 168 timer udkræves nemlig af mig for at leve op til de krav, der stilles til mig som leder af landets største oppositionsparti – endda et parti under opbygning.

Dette skærper selvsagt yderligere kravene til forsvarets eminente dygtighed.

En af de to forsvarere, der beskikkedes for mig i byretten, havde indsigt i skatte- og regnskabsforhold (Thøger Nielsen), men han blev efter et lille års forløb chikaneret ud af forsvaret.

Fra byretssagens start i 1974 til maj 1977 hengik tiden med anklagerens bevisførelse. Der sparede intet i det ensidige had mod mig. Forsvaret sad i alt væsentligt passivt i hele den periode.

Da forsvaret så skulle begynde sin modbevisførelse den 9. maj 1977, viste det sig, at man overhovedet intet havde på lager. Deres bevisførelse overfor anklagemyndigheden flerårige indsats var afviklet på en god times tid. Med det enormt ensidige materiale, som af det offentlige var tilvejebragt i de foregående 75 måneder, er det åbenbart, at dette skyldes, at landsretspræsidenten har 100 pct. uret, når han i sit indlæg af 11. maj 1978 taler om »to særdeles kvalificerede forsvarere«.

Det kan selvsagt ikke være min sag i detaljer at påvise, hvilken bevisførelse forsvaret skulle have iværksat. Jeg har som nævnt ikke haft tid til at gennemlæse – endsige gennemarbejde – de titusinder af anklagemyndighedsbilagssider, som forsvarerne har fået deres fyrstelige betaling for at kunne på fingrene og gennemtænke.

Selv for en udenforstående må det midlertid stå klart, at den fiktionsteori, som anklageren til 100 pct. støttede sig på, er blevet til

under så misliebige og lidet betryggende omstændigheder, at en forsvarsbevisførelse heromkring ville bidrage nok så kraftigt til at svække den.

Dernæst er det åbenbart, at det, som byretten blev præsenteret for som regnskabsmæssig ekspertise, var gennemsyret af ensidigt anklagerarbejde. Tilvejebringelse af objektive materiale til brug for domsmandsrettens overvejelser ville have været et naturligt led i et sagligt velfunderet forsvars bevisførelse.

Igennem et par år indoktrinerede anklageren domsmandsretten med popprægede synspunkter på bogholderi, skattetænkning, selskabsretlige sammenhænge m. v. Forsvaret afstod ganske og aldeles fra gennem en modbevisførelse at få sat tingene på deres rette plads. Anklagemyndighedens beregninger af skatteeftertilbetalingsbeløb er åbenbart forkerte, men anvendt af anklageren for at dække over logisk indre modstrid i hans anklagemateriale – forsvaret lod det imidlertid ganske passere. Videre undlod forsvaret at sætte ind mod anklagerens vedholdende og flotklingende – men aldeles usandfærdige – paradeforestillinger om, at de i sagen omhandlede dispositioner skulle være foregået i »et lukket kredsløb«. Ej heller tilvejebragte forsvaret noget materiale til belysning af almindelig forretningsgang i koncernforhold, veksellererfaget, bankbranchen eller advokatvirksomheder til gendrivelse af anklagerens urigtige påstande på disse områder. Eksemplerne på forsvarets ufuldstændighed på bevisførelsesområdet kunne suppleres mange fold, hvis jeg ved nærværende ansøgning havde haft tid til at indgå på enkeltheder i sagen. Men her som i sagskomplekset i øvrigt er det ulykkelige paradoks, at hvis jeg virkelig gik ind i detaljer, måtte jeg forsømme mit politiske arbejde – altså netop det, mine anklagere ønsker – og i Danmarks anspændte situation ville en sådan omprioritering fra min side være katastrofal. Når min egen indsats på retssagsområdet derfor kun kan blive venstrehandsarbejde, er det nødvendigt med virkelig dygtige forsvarere, der kan arbejde selvstændigt, og det kunne de to fra byretten altså ikke.

Efter at de pågældende således har demonstreret deres uegnethed i en sag som den foreliggende, meddeler landsretspræsidenten mig i brev af 17. april 1978, at han ikke vil